

З початком нового навчального року в дитячих садочках завирувало життя. Яким воно буде, залежить від кожного з нас.

- ♦ Чи зможемо ми надати дітям потрібну їм свободу?
- ♦ Чи зуміємо налагодити контакт з родинами?
- ♦ Чи насичуватимемо кожен день захопливою спільною діяльністю, не обмежуючись традиційними заняттями?
- ♦ Чи вдасться гнучко коригувати заплановану роботу відповідно до інтересів та настроїв вихованців, обставин, що виникають?

Усе це вам, дорогі педагоги, під силу! Вересневий випуск “ДВ” допоможе організувати життєдіяльність малюків відповідно до сучасних освітніх підходів, де пріоритетами є свобода, гра і гармонійний розвиток дітей.

Нехай кожен день у дитсадку дарує радість вам і вашим вихованцям!

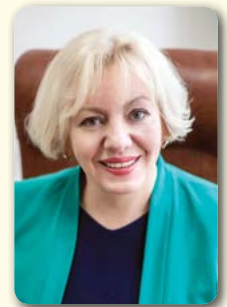

КОЖЕН ДЕНЬ — У РАДІСТЬ

**Сучасні підходи до організації
життєдіяльності дітей у закладах
дошкільної освіти**

Ганна БЕЛЕНЬКА,

*д-р пед. наук, професор, зав. каф. дошкільної освіти,
Педагогічний інститут Київського університету
імені Бориса Грінченка*

Щебетливий вересень уже наповнився теплом зустрічей — студентів з викладачами, школярів з учителями, дошкільнят із вихователями. У закладах дошкільної освіти щебету й тепла чи не найбільше. В осінньому повітрі павутинками бринять очікування: яким буде цей навчальний рік?

Успішність нового навчального року залежить від низки чинників. Насамперед від змін, що відбуваються в системі освіти. Потім від того, як підготувався освітній заклад до зустрічі зі своїми вихованцями. І найважливіше — від того, з якими настроєм та прагненнями зустрічає вихователь своїх підопічних.

НОВА УКРАЇНЬСЬКА ШКОЛА — НОВІ ОРІЄНТИРИ ДЛЯ ДОШКІЛЛЯ

Щодо змін у системі освіти, тут головною подією є масове впровадження у практику роботи ключової реформи Міністерства освіти і науки —

Нової української школи. Сутність її полягає в переході від *школи знань* (надання певного обсягу інформації, яка за сучасних умов швидко застаріває) до *школи компетентностей* (забезпечення поінформованості, обізнаності, набуття вмінь застосовувати знання в житті).

З огляду на той факт, що одним із базових принципів Нової української школи є положення про **безперервність освіти**, дошкільні заклади також залучені до цього процесу. Адже виховання, навчання та формування особистості починається від народження і триває впродовж усього життя. Нині в Україні на законодавчому рівні визнано, що базовими етапами фізичного, психічного та соціального становлення особистості дитини є вік немовляти (до року), ранній вік (1–3 роки) та дошкільний (3–6(7) років), і наголошується, що безперервність здобуття людиною освіти можлива за умови реалізації принципів перспективності та наступності між суміжними її рівнями.

Навчання в початковій школі триватиме 4 роки, але **1-й і 2-й класи являтимуть собою адаптаційний період**, коли діти навчаються за допомогою *ігрових методів та проектної діяльності* в різних формах взаємодії — парній, груповій, колективній. Це дасть можливість реалізувати принцип урахування вікових особливостей дітей і забезпечити м'який перехід від дошкілля до школи.

Згідно зі статистичними даними, до закладів дошкільної освіти різних типів у 2018 році прийшло близько півтора мільйона дітей. Для них по всій Україні відкрили двері майже 15 тисяч дитсадків. І вихователі енергійно взялися за виконання своїх обов'язків, які для більшості з них є покликанням. До цих обов'язків входить не лише робота з дітьми, як вважає більшість пересічних громадян, а й глибока діяльність з просвіти батьків. Адже досі серед останніх побутує думка, що основним завданням дошкільного закладу є підготовка дітей до навчання у школі. Проте часи і малята змінилися.

Переорієнтація з інтелектуального на соціально-моральний розвиток

Вихователі мають посилити діяльність у напрямі переорієнтації уваги батьків з інтелектуального розвитку дітей на моральний, роз'яснення значущості змістовного спілкування та спільної продуктивної діяльності для формування базових якостей особистості, ролі гри в дошкільний період дитинства.

Вибудовуючи бесіду з батьками, слід спиратися на дані психології та фізіології дитини, наводити аргументи вчених. У пригоді стануть напрацювання вітчизняних психологів з лабораторії дошкільника Інституту психології імені Г.С. Косцюка НАПН України.

Сьогодні й у родинях, і в закладах дошкільної освіти інтенсифікація інтелектуального розвитку дошкільнят має поступитися місцем розвивальній та виховній складовим освітнього процесу. Адже, як бачимо, інтелектуалізація соціуму не зробила його кращим — ні добрішим, ні чемнішим, ані мудрішим.

Зверніть увагу батьків: Державним стандартом початкової освіти навчання дитини писемного мовлення (читання, письмо) передбачено в початковій школі.

І оскільки у Новій українській школі 1-й і 2-й класи є адаптаційними, а навчання дітей тісно пов'язане з грою, **спеціально “натаскувати” дитину перед школою не слід**. Будь-які тестування при вступі до першого класу скасовано, тож позбавляти малят дитинства заради оволодіння навичками лічби, читання й письма в дошкільний період недоцільно.

Кожна дитина унікальна і має власний темп розвитку. За два перші роки в школі вчителі, орієнтуючись на особливості кожного, спокійно й виважено зможуть сформувати у маленьких школярів усі необхідні вміння. А **дошкільний заклад має забезпечити малюкам щасливе проживання дитинства** — в любові, радості, грі й спілкуванні з іншими дітьми під супроводом педагога.

Водночас, маємо розуміти, що **не можна штучно уповільнювати індивідуальний темп розвитку** малюка, не враховуючи його інтересів та потреб. Деякі малята в дошкільному віці значно випереджають в інтелектуальному розвитку своїх однолітків. Оволодіння знаннями є їхньою нагальною потребою. Тож їй треба задовольнити шляхом організації розвивального освітнього простору, індивідуальної роботи, ігор, надання дітям можливості самостійно здобувати знання, консультування батьків тощо.

Формування життєвої компетентності

Основним завданням дошкільної освіти залишається формування життєвої компетентності дитини на основі набутих знань. Тож слід наповнити навчальні завдання таким змістом, щоб малюк міг використати набуті знання у повсякденні.

Наприклад. Ознайомлюючи дитину з поняттям “час”, формуйте вміння цінувати його: запропонуйте самостійно визначити, скільки часу їй потрібно, щоб одягнутися, прибрати іграшки, сервірувати стіл тощо. Використайте для цього пісочний або інший годинник. Запропонуйте їй провести дослідження (тобто поспостерігати, поставити запитання й зробити висновки): скільки часу витрачають на домашню роботу та відпочинок у вечірні години члени її родини.

Таким чином ви привчатиме малюка до самостійності та самоконтролю, сприятимете розвитку спостережливості й емпатії, бажання допомогти.

Ознайомленню з цифрами сприятиме пошук їх зовнішнього відображення у природі й предметному довкіллі: лебідь схожий на цифру 2, перевернутий спинкою донизу стілець нагадує четвірку, хвіст kota вигинається, як цифра 6, окуляри схожі на вісімку, а гілки дерев узагалі можуть “вимальовувати” будь-які цифри, тобто бути зігнутими чи переплітатися таким чином, що покажуть увесь ряд чисел від 0 до 10!

Пошук зображень цифр та букв у навколишньому оточенні сприяє розвитку як уваги, так і уяви, спостережливості й нестандартності мислення. Проте для дитини це насамперед цікава гра, в процесі якої відбувається запам'ятовування цікавого для неї матеріалу.

ЧАС ОФОРМИТИ ПЕРЕДПЛАТУ НА 2019 РІК!

Обирайте зручний для вас спосіб

НА ПОШТІ

або

ONLINE

ІНДЕКСИ

“Дошкільне виховання” **74140**

“Палітра педагога” **40296**

“Джміль” **40295**

Комплект **95989**

НА САЙТІ **JMIL.COM.UA**

Сформуйте
персональний комплект

БОНУС

Е-МАТЕРІАЛИ ДО КОЖНОГО ВИПУСКУ!

Шукайте на сторінках і завантажуйте з сайту

